

Oamenii Moldovei mele

MIHAI VOLONTIR

Chișinău 2014

„Artist cu o sută de chipuri, artist cu o sută de suflete”.

(Pavel Proca)

Actorul de teatru și cinema Mihai Volontir s-a născut la 9 martie 1934 în satul Glinjeni, raionul Rezina, în familia lui Ermolae și Feodosia Volontir. Și-a petrecut copilăria ascultând trilul păsărilor și zgomotul pădurii, căci tatăl său era pădurar. „Tata a fost un om sobru, era foarte corect și disciplinat, ne-a iubit mult, și ne-a îndemnat să ne păstrăm demnitatea orice s-ar întâmpla în viață, să fim respectuoși, dar să cerem reciprocitate.” De la mama Feodosia a moștenit dragostea pentru muzică.

Între anii 1952 și 1955 și-a făcut studiile la Școala Pedagogică din Orhei. Activează ca învățător în Școala din satul Păpăuți, Rezina. În anii 1955-1956 este director al căminului cultural din satul Lipceni, Rezina. În 1957 își începe activitatea de actor. Între 1988-1990 este numit director artistic al Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Bălți. Deputat în primul Parlament al Republicii Moldova (1991-1994).

Mihai Volontir este unul dintre cei care au contribuit la fondarea Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Bălți, unde și debutează ca actor în 1957 în spectacolul *Chirița în Iași sau două fete ș-o neneacă* de V. Alecsandri (regia B. Harcenco), interpretând rolul Surugiului. Urmează o activitate prodigioasă a actorului. A jucat în peste o sută de spectacole, printre care: *Căsătoria* de N. Gogol (1958), *O dragoste târzie* de A. Ostrovski (1959), *Comedia erorilor* de W. Shakespeare (1964), *Evadarea din rai* de Gh. Malarciuc (1964), *Ultima oprire* de E. M. Remark (1969), *Vulpea și strugurii* de G. Figueiredo (1971), *Anecdote provinciale* de A. Vampilov (1976), *Doctor fără voie* de J. B. Moliere (1979), *Despot-Vodă* de V. Alecsandri (1982), *Frumos și sfânt* de I. Druță (1988), *Cealaltă moarte a Janei d'Arc* de Ș. Țanev (1997), *Ovidiu* de V. Alecsandri (2001) etc.

În cinematografie debutează, în 1967, în pelicula *Se caută un paznic* (regie Gh. Vodă, scenariu V. Ioviță), unde interpretează rolul lui Ivan Turbincă. Pe parcursul întregii cariere actricești a realizat mai multe roluri în filme, care i-au adus un mare succes: *Această clipă* – Mihai Adam (1968, regizor E. Loteanu), *Singur în fața dragostei* – Obadă (1969, regizor Gh. Vodă), *Zece ierni pentru o vară* – Ilie (1969, regizor V. Găgiu), *Dimitrie Cantemir* – Dimitrie Cantemir (1973, regizori V. Ioviță, V. Kalașnikov), *Rădăcinile vieții* – Batâr (1978, regizor N. Ghibu), *Țiganul* – Budulai (1979, regizor A. Blank), *Fii fericită, Iulia!* – Radu (1983, regizor Ia. Burghiu), *Să fie oare vina mea?* – Sanea (1992, regizor N. Ghibu), *Ciandra* (2003, regizor R. Agadjanean) etc.

Colaborează mult cu studiourile din Rusia și Lituania, evoluând în rolurile lui Bonar în filmul *Al patrulea* (1972,

regizor A. Stolper), Carlos în *Acest dulce cuvânt – libertate* (1972) și Everesto în *Centaurii* (1979, regizor V. Žalakevičius), Volentir în filmul *În zona atenției deosebite* (1977, regizor A. Maliukov), etc.

A încercat și scaunul de regizor, montând mai multe spectacole pentru scena Teatrului „Vasile Alecsandri”, printre care: *Năpasta* de I. L. Caragiale (1983), *Amurg* de A. Dudarev (1984), *Frumos și sfânt* de I. Druță (1988), *Viața asta-i scurtă tare*, selecția textelor Mihai Volontir (1991), *Ultima noapte a lui Socrate* de Ș. Țanev (1996), *Visul unei nopți de mai după* „Trei crai de la răsărit” de B. P. Hasdeu (2009) etc.

S-a manifestat și ca interpret de muzică ușoară, lansând un album muzical *Măi, viață, măi*, care cuprinde cântece din spectacole și de estradă.

Celebrul actor Mihai Volontir a fost distins cu un șir de premii: Premiul de Stat al Republicii Moldova (1976) pentru rolul principal în filmul *Dimitrie Cantemir*; Premiul de Stat al Federației Ruse și Premiul „Frații Vasilev” (1980) pentru interpretarea rolului lui Volentir în filmul *În zona atenției deosebite*; Premiul „Valeriu Cupcea” (1982); Premiul Întâi pentru rolul lui Dumnezeu din spectacolul *Cealaltă moarte a Janei d'Arc* de Ș. Țanev (1997, Oradea, România) etc.

Deține titlurile de Artist Emerit (1966), Artist al Poporului din RM (1974), Artist al Poporului din URSS (1984), Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe a Republicii Moldova (2009) etc. Este decorat cu ordinul „Insigna de Onoare” (1971), medalia „Meritul Civic” (1974), Ordinul Republicii (2000). Din anul 2000 este numit Cetățean de onoare al municipiului Bălți. În același an este desemnat Cel mai bun actor al cinematografilei moldovenești din secolul XX.

În 2009 i se decernează Medalia „Dimitrie Cantemir” a Academiei de Științe a Republicii Moldova – cea mai înaltă distincție a comunității științifice din țară, iar în 2012 – Medalia de Aur „Pentru Creativitate” a Organizației Mondiale a Proprietății Intellectuale.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Referințe critice

Mihai Volontir sau despre vocația omenescului / coord.: A. M. Plămădeală, D. Olărescu. – Ch.: Știința, 2011. – 268 p. – (Personalități notorii).

Mihai Volontir, actorul care știe să joace tăcerea // Limba și literatura română: manual pentru cl. a XI-a a școlii alolingve. – Ch., 2008. – P. 128.

Pelin, Pavel. Mihai Volontir // Pelin, Pavel. Ce dragoste veche – actorii. – Ch., 1998. – P. 72-77.

Dragostea pentru tot ce e viu pe Pământ / Mihai Volontir; consemn.: Valerie Volontir // Noi. – 2014. – Nr. 2. – P. 14-15.

Omul săptămânii – Mihai Volontir, actor, unul dintre primii Cavaleri ai Ordinului Republicii // Timpul. – 2012. – 26 oct. – P. 4.

Mihai Volontir // Jurnal de Chișinău. – 2011. – 11 noiembr. – P. 19.

Proca, Pavel. Un Voievod al scenei naționale / Pavel Proca // Moldova. – 2010. – Nr. 3-4. – P. 50-53.

Turea, Larisa. Libertatea după Esop: Mihai Volontir și viețile sale / Larisa Turea // Sud-Est cultural. – 2010. – Nr. 4. – P. 106-111.

Vizitiu, Svetlana. Mihai Volontir: „Demnitatea dacă o ai, ești om, dacă nu – nimic nu e!” / Svetlana Vizitiu // Bibliopolis. – 2009. – Nr. 1. – P. 98-98.

Andon, Victor. Leonardo al artei moldovenești / Victor Andon // Moldova. – 2007. – Nr. 7-8. – P. 22-23.

Dedicații lirice

Guțuleac, Vasile. Visul unei nopți de mai: pentru Mihai Volontir // Guțuleac, Vasile. Rugă pentru frate: versuri. – Glodeni, 2010. – P. 18.

Rusu, Mihai. Marelui actor Mihai Volontir // Rusu, Mihai. Hoț de stele: versuri. – Ch., 2009. – P. 45-46.

Verejanu, Renata. Actorul: lui Mihai Volontir // Verejanu, Renata. A munci, a iubi, a trăi: poeme. – Ch., 2006. – P. 80.

Referințe

Pe mine, ca și pe colegii mei, mă tentează rolurile de mai mare anvergură, pondere dramatică, cu mai mulți sorți de a face popasuri îndelungi sub bolțile teatrului, cu implicații mai adânci în conștiința spectatorilor. Nu-mi imaginez viața fără scenă...

Mihai Volontir

Mihai Volontir este actorul total, până la dor al pământului, trimis de dumnezei să ne vestească miracolul scenei. Este un simbol al dăruirii, al jertfirii în numele unui ideal.

Dumitru Matcovschi

Mihai Volontir asigură personajelor credibilitate maximă. Stăpânește (nu doar pe scenă) o individualitate stilistică inconfundabilă egală mereu cu sine în sensul ironiei, burlescului, expresivității dramatice. Personajele volontiriene întrunesc atributele grotescului și tragicului într-un echilibru incitant pentru spectatori.

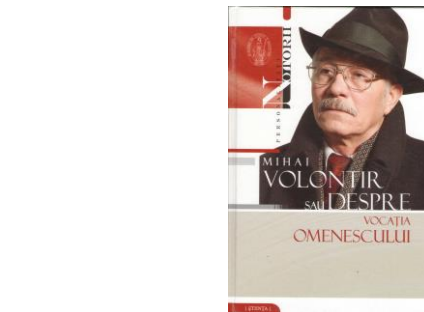
Pavel Proca

Chipul lui Ivan Turbincă din filmul „Se caută un paznic” a cerut de la interpret o profundă percepere a esteticii basmului crengian pentru a găsi cele mai adecvate echivalente actricești în exprimarea filozofiei acestei povești. A trecut de atunci mult timp, dar filmul mai emană și astăzi prospețime, frumusețe sufletească, fiind și o bună lecție de măiestrie actricească și regizorală.

Dumitru Olărescu

Volontir în calitate de interpret al muzicii ușoare se bazează pe o exprimare artistică intimă, sinceră, fixată nu pe rațiuni, dar pe emoție, atât în selectarea repertoriului său, cât și în tratarea lui. Stilul lui interpretativ se deosebește prin simțul măsurii, delicatețe, iar nuanțele tragice sunt latente, profund ascunse, doar conturate, și cer de la spectator o descifrare adecvată, atentă și sensibilă.

Victoria Tcacenco

În rolul lui Ivan Turbincă din filmul „Se caută un paznic”

În rolul lui Dimitrie Cantemir din filmul „Dimitrie Cantemir”

În rolul lui Budulai din filmul „Țiganul”

În rolul lui Obadă din filmul „Singur în fața dragostei”

Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Claudia Balaban